

**UNIVERZITA KARLOVA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA EVROPSKÉHO PRÁVA**
nám. Curieových 7, 116 40 Praha 1
tel.: ++420 2 21005566
mail: dolejsi@prf.cuni.cz
**UNIVERSITAS CAROLINA
FACULTAS IURIDICA
CATHEDRA IURIS EUROPAEI**

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Jméno uchazeče:	JUDr. Michal Petr, Ph.D.
Název práce:	Vztah českého a unijního soutěžního práva
Oponent:	doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
Pracoviště oponenta:	katedra evropského práva, PF UK

1. Aktuálnost (novost) tématu

Hodnocená habilitační práce je nepochybně původním autorským dílem, věnovaným průřezově koncipovanému srovnání postihování kartelů a zneužití dominantního postavení v soutěžním právu ČR a EU, jakož i problematice paralelního výkonu tohoto postihování na úrovni ČR a EU. Ačkoli na toto téma bylo publikováno více článků (mj. samotným autorem habilitační práce) a komparativním aspektům se věnují i některé základní prameny autorem práce hojně citované (práce J. Bejčka, J. Kindla nebo monografie J. Munkové, J. Kindla a P. Svobody), v předloženém rozsahu co do šíře záběru, historického ohlédnutí a současně aktuálního srovnání, je hodnocená habilitační práce unikátní. Nesrovnalostmi, které identifikuje a návrhy jejich odstranění, které formuluje, představuje přínos jako pro akademickou práci, tak pro soudní argumentaci a zejména pro soutěžní legislativu ČR a EU *de lege ferenda*.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Hodnocená habilitační práce je výjimečná sepětím teoretického i praktického zvládnutí soutěžně-právní materie, a to jak z hlediska hmotně, tak i procesně-právního. Její zpracování vyžadovalo nejen studium četných pramenů, ale i znalost a zkušenost s fungováním soutěžních pravidel

v reálném prostředí, zejména problémů, které vznikají či v budoucnu mohou vyvstat z rozdílů mezi právní úpravou, výkladovou a aplikační praxí ČR a EU. Správné vnímání rozdílů, a též vlastní argumentace autora ohledně jejich významu, navíc vyžadovaly kontextuální rozšíření výzkumu jak ve směru teorie (cílu soutěžně-právní regulace, správního trestání), tak i do souvisejících právních odvětví (ochrana základních práv, regulace síťových odvětví, správní a trestní právo atd.). Náročnost práce z hlediska teoretických znalostí, vstupních údajů a jejich zpracování je tudíž možno hodnotit jako zcela odpovídající požadavkům kladeným na habilitační práce.

Co do metody, kterou autor v předmluvě charakterizuje jen velice stručně, je jeho základním *modem operandi* srovnání ustanovení právních aktů a jejich praktické aplikace (skrže rozhodnutí ÚOHS, Komise a soudů ČR a EU), poukázání na rozdíly existující v minulosti a současnosti, zhodnocení praktických dopadů (významu) existence těchto rozdílů a návrhy na jejich odstranění, pokud bylo zjištěno, že jde o rozdíly prakticky významné. Jde o postup odpovídající výzkumnému záměru, neboť umožňuje přehledným způsobem, otázku po otázce, vyhodnotit rozdíly mezi právní úpravou a praxí, jakož i ukázat, na jejich praktické důsledky.

Autor se přitom, aniž by to vysloveně deklaroval, staví při hodnocení významu zjištěných rozdílů a nutnosti jejich odstranění na stranu adresátů soutěžního práva, především tedy podniků. Z této perspektivy volá po sjednocení definicí v soutěžním právu ČR s právem EU, aby ve sporech soukromých osob o náhradu škody před obecnými soudy nedocházelo k divergentnímu rozhodování. Podobně volá po nekompromisním respektování zásady *ne bis in idem* v řízeních vedených z úrovně EU a členských států, resp. po úplném opuštění paralelní aplikace vnitrostátního a unijního práva. Jakkoli je postoj autora logicky odůvodněn a perspektiva adresáta soutěžního práva je jaksi „přirozeně“ sympatičtější než obrana veřejného či státního zájmu na efektivní regulaci trhů, zvolené hodnotící hledisko by si zasluhovalo podrobnější a kritičtější výklad, možná i vyvážení pohledem regulátora.

Ohledně autorova přístupu k hodnocení zjištěných formálních rozdílů a praktických nesrovnalostí je nutné zmínit i to, že zatímco ve srovnávací části se důsledně drží přesné a podložené argumentace s mnoha odkazy na primární a sekundární prameny, ve vlastním hodnocení se poměrně často odvolává na svou praktickou zkušenost („nejsem si vědom“, „dle mého názoru“) z práce na ÚOHS, ačkoli vědecká přísnost by vyžadovala důsledné hledání dokladů o praktických dopadech či maximální snahu o co největší objektivizaci hodnotících sdělení. Takto některé dílčí závěry vyznívají spíše jako zhodnocení autorovy vlastní zkušenosti (čemuž napomáhá i to, že je práce podána v *ich*-formě).

3. Formální a systematické členění práce

Práce svým rozsahem odpovídá nárokům kladeným na habilitační práce. Je rozdělena do sedmi poměrně rozsáhlých – obsahových – kapitol, předmluvy a závěru. Autor sám v předmluvě uvádí, že je členěna do dvou relativně samostatných částí (vlastní srovnání právních úprav a praxe, problematika paralelní aplikace a paralelních řízení), které spojuje do šířky směřující název práce, který hovoří o „vztahu“, nikoli o „srovnání“ českého a unijního soutěžního práva. Ačkoli spojení dvou problematik může působit tříštivě z hlediska vnímání výkladu a v něčem i vyznění díla, nejde nutně o nedostatek hodnocené habilitační práce. Právě problematika paralelní aplikace je „prubířským kamenem“ existence a významu rozdílů existujících mezi soutěžním právem EU a ČR, neboť zvláště při ní mohou tyto rozdíly sehrát rozhodující roli. Doplnění srovnání, téma po tématu (základní pojmy a principy, adresáti, zakázané dohody, dominantní postavení), analýzou problémů, které přináší právně komplikovaná možnost posuzovat jedno narušení z hlediska dvou právních úprav, resp. vést o jednom narušení více řízení různé úrovně, časového a územního zaměření, je nepochybným obohacením celkového sdělení habilitační práce. To, co čistě z hlediska systematiky vypadá jako jistá eklektičnost, má svou hodnotu nejen co do komplexnosti podané informace, ale i co do praktičnosti z analýzy vyvozených závěrů a doporučení.

Naopak za jistou nesystematičnost je možné považovat ne zcela důsledné zařazování dílčích závěrů za jednotlivé tematické celky práce. Vzhledem k tomu, že v rámci těchto celků provádí autor často velmi detailní analýzu a upozorňuje na někdy dosti nenápadné nuance právních definic apod., shrnující závěry jsou z pohledu čtenáře velmi cenným upozorněním na to podstatné, co si má z informačně bohatého výkladu zapamatovat.

4. Vyjádření k přednostem a slabinám práce

Práce je v úhrnu velmi zdařilá, je cenným příspěvkem k diskusi o mnoha teoretických a praktických aspektech soutěžního práva v současné EU. V dobrém slova smyslu přesahuje rámec obvyklých akademických prací na danou problematiku, neboť je z ní cítit autorova unikátní praktická zkušenost, akademickému právníkovi často vzdálená a nedostupná. Z tohoto pohledu je velmi zajímavým a podnětným čtením, v jehož rámci jsou výše zmíněné některé subjektivně zabarvené závěry autora jen drobnými rušivými momenty nijak podstatně nesnižujícími „požitek z četby“.

Argumentace autora má stabilně vysokou úroveň a dokládá jeho hluboké zvládnutí zkoumané problematiky. O některých závěrech by zajisté bylo možné polemizovat (oponent např. nesdílí autorův názor, že SDEU již ve své judikatuře nadobro opustil hodnocení některých praktik

dominantních podniků jako *per se* zakázaných – viz str. 136), vždy by však šlo o polemiku s vyzněním určitého komplexního odborného hodnocení, nikoli o kritiku zjevných chyb či neznalostí. Těch je hodnocená habilitační práce dle názoru oponenta zcela prostá a představuje tak velmi kvalitní příspěvek k teoretickému i praktickému rozvoji soutěžního práva.

Práci a jejímu celkovému vyznění nakonec „sluší“ i autorův sebevědomý a nekompromisní závěr (v jehož rámci použita *ich*-forma nijak neruší), v němž doporučuje dalekosáhlé změny českého i unijního práva, jejichž potřeba byla předtím demonstrována jím provedenou srovnávací analýzou.

Rušivým momentem pro čtenáře nakonec zůstávají hlavně drobné překlepy na několika místech textu, jakož i nečekané „zživotnění“ Komise a ÚOHS, neboť tyto autority v minulém čase opakovaně vyšetřovali, obdrželi atd. (viz např. str. 175-176).

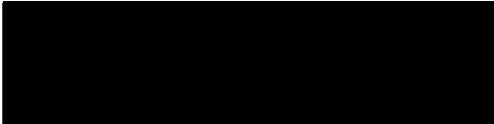
5. Otázky k zodpovězení při obhajobě

- a) Kriticky se vyjadřujete ke konvergenčním pravidlům Nařízení 1/2003, můžete upřesnit, resp. více rozvést představu žádoucích změn? Měl by být v první řadě důsledně zaveden systém one-stop-shop s povinností NSÚ, který se případu ujme, rozhodovat výhradně dle čl. 101 a 102, a to pro všechny zasažené národní trhy Unie, či ještě něco jiného?
- b) Dojde-li k důslednému prosazení principu *ne bis in idem* pro trestání každého proti-soutěžního jednání v rámci EU jak navrhuje a bude vyloučena možnost paralelní aplikace (s výjimkou časově a územně oddělených jednání), neobáváte se současného oslabení odstrašujícího účinku a v důsledku pak i efektivity soutěžního práva EU?

6. Hodnocení práce

Habilitační práce JUDr. Michala Petra, Ph.D. „Vztah českého a unijního soutěžního práva“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Právo Evropské unie.

V Praze, dne 21. 3. 2019

doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
oponent diplomové práce